

Laivininkui mirties upe amžinybėn išplaukus

Pasilikuso draugo ir bendradarbio atsisveikinimas

ST. DIRMANTAS

Nelengva ramiai rašyti greita karste gulinio prof. Stepono Kolupailos, vienintelio tremtyje studentiškų laikų kolegos, su kuriuo vienu ar kitu būdu teko draugauti ir bendradarbiauti daugiau kaip penkiasdešimt metų. Gera ir sunkiais laikais.

Pirmasis susitikimas

Buvome susitikę ne Lietuvos mokyklose, bet toli — Maskvoje. Ten abu siekėme to paties aukštojo mokslo. Tada tai buvo beveik vienintelis būdas lietuviui šiek tiek iš vargo išsimušti, aukščiau iškilti.

Aš jau buvau gyvenimo vėlytas ir mėtėtas. Mokiniu būdamas, pergyvenau ir pats kiek dalyvavau rimtame 1905 metų Varšuvos sukilime. Teko pabuvoti keliose mokyklose, kol pagaliau Vilniuje įgijau teisę siekti aukštojo mokslo. Atlikęs karinę praeivę ir išlaikęs konkursinius egzaminus, buvau priimtas į Konstantinovo geodezinių matavimų institutą. Po kelių metų ten pradėjo studijuoti, tiesiai iš Mintaujos gimnazijos atvykęs, medalistas "Stepan Kolupailo". Nebuvo garsus tas mūsų pasirinktas institutas. Pasižymėjo tik savo senumu. Daug prašmatnesnė karjera masino - viliojo naujesni — Technologijos, Civilių inžinierių institutai, o ypač garsėjo keistai pavadintas "Susisiekimo Kelių" institutas. Lyg būtų kur keliai, skirti kam kitam, o ne susisiekimui. Neišsikalbėjau su kolega, kuriais motyvais jis pasirinko geodeziją. Spėju, tais pačiais, kaip ir aš.

Abu nebuvom pratę gyventi didmiesčiuose. Man Varšuva atrodė pragaru. Buvom pratę prie Lietuvos erdvių laukų, miškų, gražios gamtos ir, svarbiausia, prie savų žmonių. Tada jau nekenčiau fabrių triukšmo, nešvaros ir bet kokio miesto kvapo. Neviliojo nei chemiko, nei mechaniko karjera. Ir tų pačių įmonių tada Lietuvoje buvo nedaug, o ir tos pačios žydų ar vokiečių rankose. Sunku lietuviui išsikverbti. O Rusijoje, o ypač intensyviai Lietuvoje ir

Šiame numery:

- Laivininkui mirties upe amžinybėn išplaukus.
- Kad išliktų gyva.
- Bandymas išsiplėsti iš rutinos.
- Keturiolikasis romano konkursas.
- Vėl sutelktas gausus liuanistinis kraitis.
- Doniaus Remio eilėraščiai.
- Paslaptingieji jotvingiai.
- Sventadienis Angelų mieste.
- Interview su St. Gailevičium.
- Akademines prošvaistės.

Ukrainoje, tada plačiu mastu buvo vykdoma t. v. Stolypino žemės reforma — kaimų skirstymas viensėdijomis. Buvo villtis, baigus institutą, gauti darbo Lietuvoje, nes tarp kitko čia sėkmingesniai darbui buvo naudinga mokėti ir vietinių ūkininkų kalbą. Čia jau dirbo agr. J. Tubelis, matininkas Vaidiūnas ir kiti lietuviai. Nesinorėjo vykkti dirbti ruskiams, kalbukams ar dar toliau į Turketaną...

Bajoras grįžta prie tautos kamieno

Taigi susitikome. Bet ne greit bent kiek suartėjome. Aš jau buvau žymiai vyresniame kurse. Mano studentų iš Lietuvos ratelyje, tarp St. Naginskio, Z. Gružausko, A. Mostausko, Kolačkovskio, Dovgialos ir kitų, Stepo neprisimenu. Juo labiau jo nebuvo bendroje visų Maskvos aukštųjų mokyklų Lietuvių studentų draugijoje, kur prisimenu kolegas St. ar R. By-

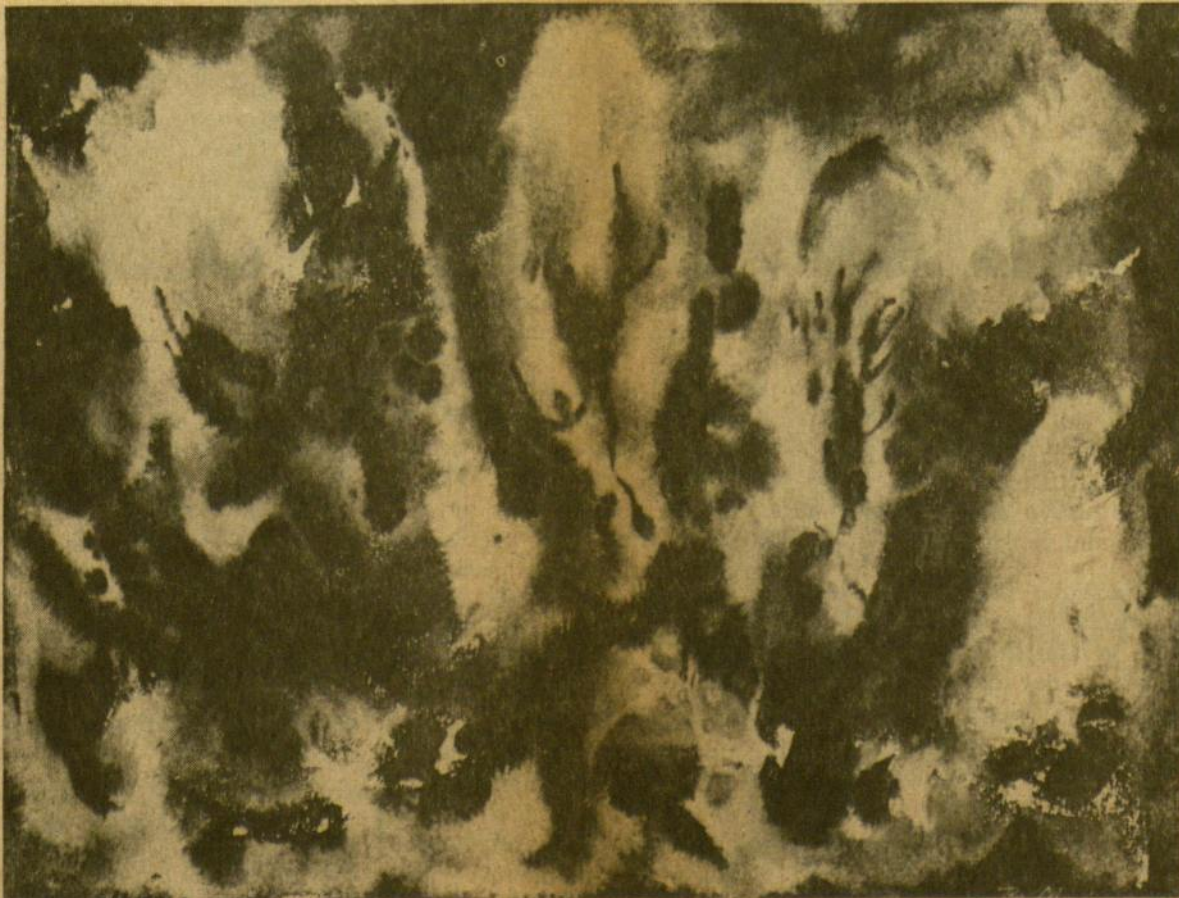

Prof. Steponas Kolupaila

tautą, St. Šilingą, Dovydaitį ir daug kitų. Vėliau mus karas ketveriems metams visai išskyrė. Aš kariavau, o kolega Steponas studijavo, ruošėsi profesūrai. Vėl suėjome ir suartėjome jau Lietuvoje, jam iš Dotnuvos persikėlus Kaunan ir pradėjus dirbti universitete.

Didž. Lietuvos Kunigaikštijos bajorai Kolupailos, kaip man jis pasakojo, buvo Zigmanto Augusto aprūpinti žeme į rytus nuo Vilniaus, palei Ašmeną. Jaunas Stepas išaugo gerokai sulenkėjusioje šeimoje, jau ne dvarininko, o geležinkelio tarnautojo, Latgaloje. (Ten, į šiaurę nuo Daugpilio yra upė, vardu Kolupa.) Kiti jo broliai taip ir liko lenkiškosios orientacijos. Greičiausiai Mintaujoje, kaip vėliau ir Maskvoje, velionis dar nesidėjo prie tada jau ten veikusių lietuvių moksleivių patariotų būrelių. Bet ir karštu lenku niekuomet nėra buvęs. Gimnazijoje ir institute buvo atsidėjęs vien mokslui. Aukštai vertino inžinerijos - gamtos mokslus ir pabrėždavo mokslų tarptautiškumą. Savo gimtuosiu kraštu ir aplamai istorija pabrėžtinai nesidomėjo.

Zinau du atveju, kada velionis neatšauktinai pasiviro lietuvių link. Pirmas — kai 1921 m.

Br. Murinas

Iš Clevelande balandžio 26 d. atidarnos Br. Murino kūrinių parodos

anksčiau grįžusių kolegų prikaltas (čia J. Stanišausko nuopelnas) metė sėkmingai pradėtą Maskvoje profesoriavimo karjerą ir su išbadėjusia šeima ryžosi vykkti, kaip pats Dotnuvos Almanache rašė, "nežinion". Vykto be jokio tarnybos pasiūlymo, nemokėdamas kalbos, ir karų nualintą naujagimę respubliką, kurioje tada dar nebuvo nei universiteto, nei kitokios aukštos mokyklos, o vien tik visokie improvizuoti "kursai". Taigi — jokių "realių" perspek-

tyvų. Dotnuvoj greit apsiprato; bematant išmoko kalbą; pasiūlyto dirbąs savam kraštui naudingą darbą; suartėjo su kolegomis; pamilo — unimą. Žmona — muzikė. Ji rado darbo. Taigi greit visa šeima suaugo su Lietuva, jos žmonėmis, o jaunas mokslininkas ypač pamilo Lietuvos vandenis.

Antras atvejis ypatingai pabrėžia tą jo suaugimą su Lietuva. 1964 m. jau apsigęs ir jausdamas artėjančią gyvenimo pabaigą, prašo žmonos palaidoti

ne tarp svetimųjų amerikony (nors pilietybę buvo priverstas priimti), ne South Bendo lygioj pievoje, o Chicagos Kazimierinėse, tarp savųjų. Ypatingai velionis sutartėjo ir gyvai pasidarbavo mūsų visuomenei priverstinio ekzodo UNRRA stovyklose Kemptene laiku.

Darbų darbai Lietuvoje

Velionis buvo nepaprastai gabus, o drauge neišpasakytai darbštus. Laiko veltui neleido, (Nukelta į 2 psl.)

Bandymas išsiplėsti iš rutinos

Išpūdžiai ir nuomonės po spektaklių

J. VIDUGIRIS

Lietuvių teatras "Atžalynas" balandžio 11—12 dienomis Chicagos lietuviams parodė dvi vienaveiksmes Kosto Ostrausko dramas "Pypkė" ir "Zaliojoj lankelėj". Malonu pastebėti, kad spektakliais susidomėjimas buvo didelis, žiūrovų nestigo, nors sekmadieniam pastatyme galėjo būti ir daugiau.

Drąsus žingsnis

Dviejų veikalų spektaklis, bent mūsųose, yra retas, įdomus ir sveikintinas! Juo labiau, kad abiejų dramų charakteris naujas, šviežias ir modernus, o jų problematika nepriestinė, ne prognė. Ji giliai žmogiška ir pakankamai (nors ir ne be kai kurių trūkumų) suldyta į meninę dramos visumą. Šis pasirinkimas yra neabejotinai drąsus žingsnis. Jis liudija mūsų teatralų sąmoningumą, bandymą išsiplėsti iš nuvaidintų veikalų rutinos ir teikia vilčių ateičiai.

Sios šventės neeilinį pobūdį kėlė D. Bylaitienės ir J. Kelečiaus režisūrinis debiutas.

Uždangai pasikėlus, maloniai nustebino Vytauto O. Virkau

V. Juodka (kairėje) ir A. Kurauskas K. Ostrausko "Pypkėje"

Nuotrauka P. Petručio

dekoratyvinis sprendimas. Tiek tūrus ir tikras. A. Kurauskas turi teatrinę kultūrą, tik dar per daug kamerinis, nepajėgias apvaldyti gausesnės auditorijos. Jo judesiai lyg permulkūs, per daug jau nervingi. Čia neabejotinai ryškėja treningo stoka. Gal būtų, dėl to, gal dėl balsinio ribotumo pradinis Z monologas praskambėjo blankiai — neįstengė nusiųsti žiūrovo paskui save. Salėje vis koksė, ir buvo labai gaila...

"Pypkės" aktoriai režisūra ir kita

Pirmoji — "Pypkė". Režisavo D. Bylaitienė, talkinama J. Bleikačio. Čia vėl maloni staigmena! Tai A. Kurausko grįžimas scenon. Jo Z buvo šiltas, san-

tūrus ir tikras. A. Kurauskas turi teatrinę kultūrą, tik dar per daug kamerinis, nepajėgias apvaldyti gausesnės auditorijos. Jo judesiai lyg permulkūs, per daug jau nervingi. Čia neabejotinai ryškėja treningo stoka. Gal būtų, dėl to, gal dėl balsinio ribotumo pradinis Z monologas praskambėjo blankiai — neįstengė nusiųsti žiūrovo paskui save. Salėje vis koksė, ir buvo labai gaila...

(Nukelta į 5 psl.)

Kertinė Parastė

KAD IŠLIKTŲ GYVA

Be didelių sumų, bet nuoširdžiu kelių pasišventėlių darbu stumiasi mūsų kultūrinis gyvenimas tolyn ir, pažvelgus atgal, daug kuo galima pasižiaugti. Mūsų meno, muzikos literatūros ir mokslo atstovai sukūrė eilę vertingų meno kūrinių ar mokslo darbų, kuriems įamžinti reikėjo įvairiopo talikos. Įvairūs organizaciniai vienetai, Lietuviškos knygos klubas, Karvelis, Civinskasis ir dar viena kita leidykla padėjo išvysti šviesą ne vienam lietuviui darbu. Pažvelgus į tų leidyklų leidinius, pasidaro gera, nes šalia daugiau ar mažiau reikšmingų visuomeninių ir politinių darbų, šis tas liks ir iš kūrybinės pasogos mūsų tautai. Rodos nuolat ginčijamės ir pasibaramė dėl vieno ar kito postų, dėl vienos ar kitos krypties, visi norėdami gero lietuvių tautai ir kultūrai, tačiau ryškiausia išlieka ne ginčai ir projektai, bet darbai. Ir štai, Anglijoje veikianti Nidos leidykla baigia sulaukti gana įdomios ir, palyginti, neilgam tremties gyvenimui būdingos, suakties, artėdama prie 50-jo knygos leidinio. Nes jau išleista 47 knygos ir tai pakankamai didelė biblioteka, kad nebūtų verta didžiulotis.

Šį mėnesį buvo Amerikos bibliotekų savaitė. Tos savaitės proga buvo išskirtinai siūlyta papildyti savo namų bibliotekas. Net beislobo žaidėjai, šiaip jau reklamuoja ką nors žemiško, turėjo progos pasiūlyti knygą. Mums lietuviams tokia savaitė gana įdomi tuo, kad mes, prasigyvendami materialiai, sukvėmėme ir lietuviškų knygų bibliotekas.

Kalbant apie Nidą, tenka pažymėti, kad ji nepervertino savo jėgų, ji nešoko leisti nei puošnių, nei didžiulių tomų, ji užsimojo nedaug — leisti ir ištesėti. Ir kai žvelgi dabar į tą beveik pusimtį tomių, negali nesidžiaugti, nes juose, kad ir nepuošniuose, slepiasi

didesni ir mažesni mūsų kūrybos lobiai. Juk vargu ar būtų sulaukę kad ir vieno puslapis lietuvių kūrinių — J. Kruminio įdomaus romano Šeštojo medžio ar Myk. Vaitkaus pulkių atsiminimų. Nesvarbu, kad šios knygos kuklesnės (nors dalis jų įrašoma, kas pageidautų, gauna jas už pusdolerį pridodant kietais viršeliais), bet turinys jau nedings amžiams. Tada, kai lietuvis gyvens savo žemėje, kuri jam duos stiprybės nebūti šykščiam, galės tas knygas, kurios bus daugiau ar mažiau vertos, pakartoti geresniame popieriuje, puošnesnio įrišimo ir išleidimo. Tik vienos leidyklos pusšimtis knygų liudija, kad po truputį mes krauname savo dvasinį kapitalą, kuris yra stipresnis už šimtatūkstantines vilas, ir jis ilgiau laikys už visas tas puošnias rezidencijas, kuriose įvyko kokie nors šaunūs baliai. Viską laikas nusineš, o tos kuklios Nidos išleistos knygos stovės, atstovaudamos mūsų lietuvių tremtį.

Kreipdamosi į visuomenę, Nida sako: "Trokdami, kad lietuviška knyga išliktų gyva, mes kaip tik ir kviečiame paremti gerą ir pigią knygą". Ta nepretenzinga, kukli, nūlatinių knygų prenumeratorių remiama leidykla galėtų geriau pasireikšti, jeigu atsiųstų daugiau tokių, kurie nori už dolerį knygos, arba tie, kurie prenumeruoja, nedelsių už knygas apsimokėti. Tačiau, kad ir su tokiais sunkumais, Nida egzistuoja, ir miela, amerikiečių bibliotekos savaitės proga, žvelgti į vienos leidyklos pusimtį lietuviškų tomių. Dyla mūrai ir nyksta jų savininkai, didėja kapinių gyventojai, o tačiau malonu, kad lietuvių kultūrinis lobis diena diena vis auga ir auga, ir tai padaro mūsų tremtinių ir emigrantų dienas prasmingom.

L. Augštys

KETURIOLIKTASIS ROMANO KONKURSAS

- Dienraštis Draugas skelbia dailiosios prozos (romano, apysakos) keturioliktojo konkurso. Rankraščiams įteikti paskutinė data yra 1964 m. lapkričio mėn. 1 d.
- Geriausiojo kūrinio autoriui skiriama tūkstančio dolerių premija.
- Kūrinių sužetą pasirenka patys autoriai. Rankraštis turi būti parašytas mašinėle, nemažesnis kaip 200 romaninio formato puslapių.
- Kūrinius siųsti šiuo adresu: Dailiosios prozos konkurso komisijai, Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.
- Sprendimo bešališkumui laiduoti autoriai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame uždarame voke pažymėti savo tikrąją pavardę ir adresą, ten pat įrašant kūrinio antraštę ir pasirinktą slapyvardį. Teisėjų komisijai išrinkus premijuotiną kūrinių, atidaromas tik laimėjusio autoriaus vokas. Premijos nelaimėjusiųjų vokai komisijos ir Draugo atstovo akivaizdoje sudeginami.
- Tūkstančio dolerių premiją gavęs autorius be papildomo honoraro pirmosios laidos teisę perleidžia Draugui, įskaitant teisę spausdinti dienraštyje ir išleisti atskiru leidiniu arba tik išleisti atskiru leidiniu. Nelaimėję autoriai spausdinimo sąlygas nuspręš abipusiu susitarimu.
- Konkurso jūry komisija bus paskelbta netrukus.

Vėl sutelktas gausus lituanistinis kraitis

Trisdešimtąjį Lietuvos Enciklopedijos tomą pasitinkant

K. DZIUGELIS

Kalbotyra

Naujasis Lietuvos Enciklopedijos (XXX) tomas, Sirdis - Telesio j mūsų knygų pasauli atėjo nemažesniu lituanistiniu kraičiu nešinas kaip ir ankstesnieji.

Siame tome lietuvių kalbotyrai ir apamai kalbos mokslo reikalams skirtas prof. dr. A. Salio tamsta, kur jis plačiai duoda šio kreipinio istoriją, nors pats kreipinys nėra lietuviškas, tačiau jis mūsųose priegijęs ir nebeisigujamas, ypač neturint jam pakaitos. Taip pat prof. A. Salys pateikia du svarbius lituanistinius straipsnius — tarmė ir tarmėtyra. Nemažiau už juos svarbus ir tartinis, skirtas jau mūsų bendrinės kalbos reikalams.

Lietuvių tarties klausimai šiandieną mums išskyla daug aštriau negu nepriklausomai Lietuvos pirmame dešimtmetyje, kai daugelis mūsų vyresniosios kartos žmonių atėjo su slaviška tartimi į teatrą, mokyklą ir t. t. Dabartiniu metu, ypač jaunimo tarpe, isigali jau angliškoji ar kurli kita mums svetima tartis. Prof. A. Salio straipsnis padės ne vienam tėvui suprasti tarties klausimus, o tuo pačiu laimės ir mūsų lituanistinė mokykla. L. Dambriūnas šiuo kurtu aptaria tartinį ir duoda J. Talmanto biografiją.

Proistorė

Lietuvių ir baltų proistorėi prof. dr. J. Puzinas atneša kraičiu kelis svarbius straipsnius. Slažuose paliečia XIX a. gale tyrinėtus žalvario amžiaus pilkapius su gausiomis ir labai įdomiomis baltų kultūrai įkapėmis. Slažų vietovė liudija baltus ten gyvenus jau prieš 3000 m. (apie 1000 m. pr. Kr.), kur dalis žalvarinių radinių siejami su Pamario kultūra, o kiti vietinės kilmės, taigi paliudija mūsų prosenelių seną kultūrą, amatus ir visokį nagingumą — žodžiu, Slažai savo senumu prasko viasokias šio žemyno maj ar kitas kultūras, apie kurias mūsų jaunimas tiek daug žino, bet mes ne visada sugebame tam jaunimui pasakyti apie seniausiąją baltų kultūrą. Dar svarbesni ir įdomesni bei mūsų jaunimui gali būti patrauklesni Šiurpilio ir Šveicarijos (Suvalkų apskr.) pilkapynei su labai įdomiais ir nepaprastai turtiniais sūduvių, arba jotvingių kapais, apie kuriuos tiek maža istorinių žinių turime. Abeji šie pilkapynei verti didžiausio mūsų tėvų dėmesio, apie juos tenka daug kalbėti jaunimui, nes ten sidabriniai ir kiti radiniai liudija, koki mūsų protėviai buvo turtingi ir ano meto mastu — kultūringi. Verti dėmesio Talsiai, P. Tarasenska, V. Sukevičius ir J. Talko - Hryniewicz.

Istorija

Istorikų šiuo kurtu įnašas daug gausnis. Tai prof. dr. K. Avizonio šlektai, Suiskiai, tarnyba, tarnybiniai žmonės, tarpsta, teisėjas, teismas ir teisų pareigūnai. Prof. dr. Z. Ivinskis mums vėl atkasa iš istorijos dulkių Tautvilą, o prof. S. Sužiedėlis šidsteli šūsnį labai kruopščiai paruoštų ir susintetintų straipsnių — Šventosios kaulynės, Švitrigaila ir Tautvilas, taip pat čia įsijungia V. Trumpos Targovicos ir Tarnogrado konfederacijos, plk. K. Ališausko Širvintų kaulynės ir daugelis kitų. Atskirų vietovių istorijai labai įdomios lituanistinės medžiagos pluoštas kun. R. Krasausko, kun. dr. P. Jautilio, V. Kulbokienės ir kt. prilasiotas ir susintetintas su visa Lietuvos istorija, k. a. Švenčionėliai, Švenčionys, Šventėžis, Švobiškis, Tauragė, Tauragnai ir kt. Nemažiau svarbus Lietuvos kultūros istorijai ir prie teatro pridurtas kun. dr. P. Rabikausko jėziutų teatras, nors nevienam atrodo, kad jis ilgokas ir gal gana smulkus.

Lietuvių tautinio atgimimo ir vėlesnei istorijai labai svarbus P. Pauliukonio Sviesa (laikraštis) ir A. Mažiulio to paties vardo dr. ja, na, tegu ir kontroversiniai, gal daug kam ir nemalonių prisiminimų sukeliantieji V. Rastenio parašyti tautininkai. Prie šios mažosios istorijos tenka prijungti visa eilė XIX a. ir vėlesnių asmenų biografijų, k. a. dr. Jono Šliūpo, vieno iš mūsų didžiųjų aušrininkų J. Šlapelio, K. Šleivio, Šmulskėjų, Šnapščio, Tamošaičių, Tanevičių ir daugybė kitų smulkesnių.

Literatūros istorija

Senajai lietuvių literatūros istorijai daug naujų dalykų atkasa kun. prof. P. Rabikauskas P. Šrubauskio biografijoje, su naudodamas Romos jėziutų archyvo žinias, nors lituanistui ji atrodo lyg ir trumpoka. Lietuvių literatūros žmonės aprašyti gana sodriai ir gausiai, iš kurių biografijų ypač išsiskiria įvalgiai dr. J. Kaupo parašyta K.

Skėmos biografija ir jo literatūrinio palikimo vertinimas, St. ir Vyt. Tamulaičių ir daugelio kitų, trumpai nebeįmanoma suminėti dėl jų gauso. Lietuvių tautosaka ir tautotyra atstovaujama dr. J. Balio tautosakos išsamiu ir įvalgiu straipsniu ir A. Mažiulio taikinimo, talkos straipsniais.

Visai atskira lituanistinė medžiaga yra prof. St. Kolupailos Šventojo (upė) ir gausūs ežerų aprašai. Ten gausu vardų žemės vadybos tyrinėtojams, o hidrometrinės medžiagos specialistams. Gaila, kad prof. St. Kolupailos jau nebeturime. Nebeturime jo ir kaip nepamainomo Lietuvių Enciklopedijos bendradarbio ir kaip nuolatinio naujų enciklopedijos tomų recenzento "Drauge". Ir kas ji čia dabar tremtyje visoje eilėje darbų atstos?

Plačioji lituanistika

Lituanistikai plačiaja prasme labai svarbūs dr. K. J. Čeginsko straipsniai tauta, tautybė ir

Br. Murinas

Pavasaris prie jūros (akvarelė)
Iš Clevelande balandžio 26 d. atidarnos parodos

PASLAPTINGIEJI JOTVINGIAI PRAKALBĖJO

Archeologija atidengia aukštą baltų giminių kultūrą

J. DAINAUSKAS

Lenkijos paštas neseniai išleido pašto atviruką su specialiu pašto ženklu, piliakalnio piešiniu ir archeologinių iškasenų nuotraukomis. Šalia viso to atvirukelyje dar yra šitoki įrašai: "IV-jo M. E. a. jotvingių kunigaikščio diržo papuošalas", "Suvalkija, paslaptinių jotvingių kraštas", "Jotvingių piliakalnis Šurpiliuose, Suvalkų apskr." ir "Papuošalai iš IV-jo M. E. a. jotvingių kunigaikščio kapo". 40 gr. vertės pašto ženkle atvaizduotas Suvalkų aps. Šveicarijos kaimo piliakalnis rastos pasidabruotas žalvarinis apkaustymas, vaizduojantis briedį. Iškasenų reprodukcijose matome emaliuotąs plaketes iš V-jo šimtmečio po Kr. Jos irgi ten pat rastos.

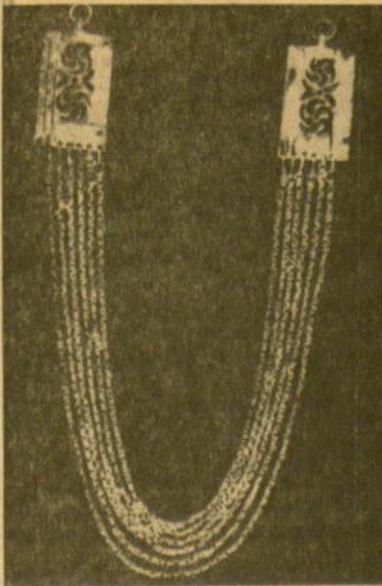
Lenkų dėmesys jotvingių problemai

Greta to, trejų metų laikotarpyje Balstogės muziejaus išleisti trys tomiai "Balstogės Metrašio", kurie didžia dalimi skirti ypač archeologiniams radiniams, siejamiems su jotvingių praeitimi. Tas pats Balstogės muziejus surengė pastovią jotvingių archeologinių radinių parodą, kurioje išstatyta įvairūs paskutiniųjų metų radiniai. Tos parodos iliustruota kataloga, su istoriniu įvadu "Jotvingija", parašė Danuta Jaskanis. Ellinėje lenkų spaudoje irgi pilna visokių rašinių apie jotvingius. Jų praeitį, rastas iškasenas.

Daugumoje tų rašinių regimas vienas motyvas: "išaiškin-

ti sau, t. y. lenkams, kokiai gi etninei grupei priklausė tie paslaptiniai jotvingiai". Tik retkarčiais pasisakoma, kad tuos jotvingius išžudė patys lenkai ir jų pakviestieji kryžiuočiai bei Haličo valdovai.

Trumpai viską suglaudus, matyti, kad lenkai, savo "Tūkstan-

Sūduvių papuošalai iš III amž. po Kr., iškasti prie Suvalkų.

ties metų lenkų valstybės egzistavimo, t. v. Milleniumo, remuose nori "rasti" giminytės ryšius su jotvingiais bei prūtais. Taigi, matyti, būtų galima ramesne sąžine sakyti, jog dabar jų šiose srityse valdomos žemės "nuo amžių buvusios lenkų genčių apstėtos!"

Plataus masto archeologiniai kasinėjimai

Jotvingių klausimas yra tyri-

tautinis auklėjimas, kur autorius ateina su labai plačiu sociologo ir net filosofo žvilgsniu; visi jie turėtų būti perskaityti tėvų, turinčių mokyklinio amžiaus vaikų, ir gal tada bus lengviau suprasti daugelį lietuviškumo ir lietuviybės išlaikymo klausimų, kuriuos dažnai pinigų lenktynėse pamirštame.

"Didžiojo brolio vilko" išmonė

Sis Lietuvos Enciklopedijos tomas pasirodo labai įdomiu metu, kai lietuviams pavergtoje tėvynėje Maskvos 'brolis' leidžia rinkti komunistinei lietuvių enciklopedijai prenumeratas. Ir leido to žygio imtis tik po kokių penkerių metų. Tik Maskvos okupantas nebūtų vilko prigimties — seniau suplanuotos lietuviškos enciklopedijos, perdėm sukomunistintos ir surusintos numatyti 10 tomų apžiojo ir nukando iki trijų, nes kaip gali ji būti panaši didžiajai sovietinei enciklopedijai, išspausdintai rusų k.; ji turi būti žymiai mažesnė ir menkesnė, nes anoji 'didžiojo brolio vilko' išmonė. Įdomu, kiek dar šios trimėšės per sekančius metus Maskva praris? Žiniomis iš Lietuvos, anos manytosios leisti dešimtomės, Maskvos 'didžiajam vilkui' užkliuvusi senoji Lietuvos istorija, kurioje buvo sužymėta daugybė duomenų, kurie liudijo, jog pavergtojo lietuvių protėviai ir proseniai valdė 'didžiojo brolio' prosenius, iš jų ėmė duokles ir juos svarbiausia švietė, perteikdami knygų spausdinimo meną, įsteigdami mokyklų ir t. t. Kai šias nemalonus Maskvai žinias 'didieji broliai' pradėjo braukyti, kai nubraukė visokią kitokią medžiagą, tai iš I—II tomo medžiagos mažai kas liko, tai ir nustatė 3 tomus, skirtus Lietuvos ir Rusijos komunistų biografijoms ir istorinių žinių likučiams sutalpinti. Vilniuje bijomasi, kad iš tų 3 t. dar reiksia 2 tomai atiduoti Rusijos šlovei ir 'didžiajam broliui' išgarbinti...

"Kažkur sulaužytos šviesos riboj"

Nuotrauka J. Maželikos

NEUŽBAIGTI LAIŠKAI

Donius Remys

VĖJUI

Aš pajutau tave
ir pamilau.
Ir gal labiausiai vien
dėl tavo amžino gyvenimo
laukuos.
Bet mirtum tu, jeigu tave tarp sienų
uždarytų,
o aš, matai, vis kažkodėl dar
gyvenu.

Aš pamilau tave
dėl tavo vienišo gyvenimo
ir dėl nematomo, bet girdimo
ir jaudiamo buvimo,
ir dėl jėgos,
kuriai nematoma ranka supykęs
tu parodai,
ir dėl liūdnos gaidos,
kada, aplėkęs dykumas ir slėnius,
bet nepasiekęs saulės, nei žvaigždžių,
verki.

Bet tu ne vienas, nei
Ir tau ir man juk lemta šioje žemėje
nurimt.
Ir, nepasiekę saulės, nei žvaigždžių,
išeisim:
tu nešinas laukų kvėpėjimu,
aš alkana širdim.

ZEMEI

Tavo ilgesys ir mano neapykanta
susilies kažkur sulaužytos šviesos
riboj — — —
Ir klausysiuos aš ateinančios nakties
dundėjimo,
ir stebėsiu gestancias žaras.
O naktis, atėjusi iš lėto,
kaip nuodai,
įsiskverbs į mano karštą kūną.

Ir tada paskelbsi sugrįžimo
šventę,
nepasotinamą alkį ir įrašysi savo
degančios gelmių širdy,
tu nešiosi vėl ant savo amžių vėjo
každada įspaustas mano pėdas,
betgi niekas jų
nebeatpažins.

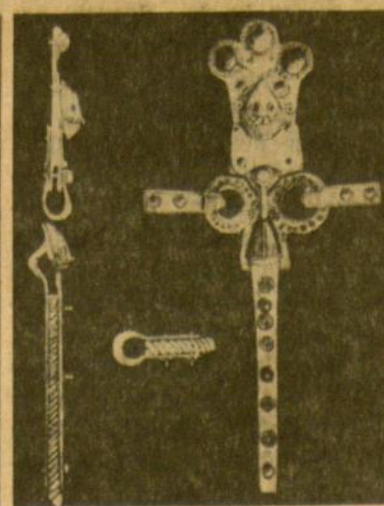
DIEVUI

Viešpatie,
kada senose, kaip žmonijos amžius,
knygose
surasi mano menką vardą,
išstarki jį garsiai,
kad girdėčiau aiškiai
pasaulio dulkių apneštom
ausim,
jog mano laikas yra
pasibaigęs.

šikai, tikros kapų hienos, dabar atrastus jotvingių kapus buvo apiplėšę, tikriausiai pasiimdami pačias vertingiausias įkapes, sudaužydami urnas, išbarstydami palaidotų žmonių kaulus. Tad daug jotvingių praeities kultūros liekanų žuvo. Bet ir rastos liekanos parodo, kad jotvingiai buvo pasiekę net labai aukštą visuomeninį - kultūrinės raidos lygį.

Čikininkų, karių ir pramonininkų tauta

Jotvingiai, gyvendami mažais šeimų susibūrimais, vadovaujami tokio susibūrimo vyresniųjų, vadų, vertėsi žemės ūkiu bei gyvulių auginimu. Rasti ištiesi žemės ūki gaminii sandėliai. Jotvingiai auginavo avis, kiaules ir tarpano tipo arklius, kuriuos naudodavo ir mėšai, gies laidodami karį, drauge su juo laidodavo ir to kario arkli. Jot-

Pasidabruotos kamau puošmenos, iškasos Suvalkų apskrityje prie Šveicarijos kaimo Radyns datuotas IV amž. po Kr.

vingiai mokėjo apdirbti geležies rūdą ir turėjo savo kalves, dirbtuves, kuriose kaldavo ginklus, papuošalus ir kasdienines

apyvokos daiktus. Rastos skeveldros rodo, kad jotvingiai turėjo tikras keramikos gaminių dirbtuves. Neabejotinai, kad jie prekiaavo net su tolimo Pereinio ano laiko gyventojais. Ypatinai turtingi, matyti, buvo jotvingių valdovai, tuo laiku gyvenusieji Šveicarijos kaimo apylinkėje. Buvo rasta daug aukšinių bei sidabrinii papuošalų bei šarvuotės dalių. Piliakalniai daugumoje yra iš antrojo — penktojo šimtmečio po Kr., bet yra ir vėlesnių, iš kurių jau lengviau yra susidaryti jotvingių gyvenimo raidą ištiesi šimtmečių slinktyje. Osinkuose rasti geležies gaminiai, neabejotinai pačių jotvingių padirbti, liudija apie didelį jų sugebėjimą metalų pramonėje. Papuošalai, o ypač karolių gamybai buvo vartojami tekintuvai. Gintaras,

(Nukelta į 4 psl.)

Lenkijoje išleistas atvirlaiškas archeologiniams kasinėjimams Sūduvos žemėje atžymėti.

SVENTADIENIS ANGELŲ MIESTE

Donelaitis, Katiliškis, LRD premija

Los Angeles nuskambėjo žinia: Katiliškis laimėjo LRD-jos premiją už novelę "Sventadienis už miesto". Katiliškis atvažiavo! Ir štai balandžio 5 diena, sekmadienis.

Pirmoji vakaro dalis ir pertrauka

Sv. Kazimiero parapijos salė beveik prisipildė šviesiais lietuviais, laukiančiais nedažnų čia tikrų literatūrinio žodžio pramogų. Pradžios žodį tarė Bernardas Brazdžionis, LRD valdybos pirmininkas. Jis pasidžiaugė mecenatais iš Los Angeles ir laureatu iš Illinois, kuris čia yra. Iškilmingai perskaitė Liet. rašyt. draugijos premijos jūrų komisijos aktą. Aktą perskaičius, pirm. B. Brazdžionis iškviė į sceną Marių Katiliškį, "Sventadienis už miesto" ir kitų vertingų knygų autorių. Plojimai laureatą nuoširdžiai sveikino visa "tauta", esanti salėje. Be pirmininko B. Brazdžionio, laureatas buvo pasveikintas mecenatų ir jo artimų bičiulių prisistatys žodžiais.

Laureato Mariaus Katiliškio kalba buvo palydėta karštų plojimų.

Aktorė Dalila Mackalienė su įsijautimu perskaitė apie seną šulinį, ištrauką iš premijuotos knygos.

Pertraukos metu laureatui, tur būt, užtirpo ranka, besirašinėjant autografus, nes beveik kas antras losangelietis po pažasčia nešėsi knygą "Sventadienis už miesto" ir

brovėsi eilėje link M. Katiliškio. Mūsų "knygnešys" V. Prižintas ant savo stalo tos knygos pristigo.

Antroji dalis — Donelaitis

Po pertraukos scenoje pamatėme didelį Kristijono Donelaičio paveikslą ir mintimi nusikėlėme į anų laikų Mažąją Lietuvą. Poeto B. Brazdžionio paskaita "Kristijonas Donelaitis — žmogus ir poetas" buvo išsami, turtinga, įdomiai perteikta.

Trumpa, aiški ir gerai perteikta buvo ir rašytojo J. Tiničio paskaita apie Donelaičio "Metus". Toliau išgirdome dviejų posmų ištrauką iš "Pavasario linksmybių" net aštuoniomis kalbomis.

Donelaičio minėjimo programa pravedė LRD-jos valdyb. vicepirmininkas Bronys Raila, savo įdomiu žodžiu moderuodamas gausybę programos dalyvių.

Trečioji dalis ir visi kiti priedai

Tuo šventadieniu dar nesiėmė LRD valdybos pirm. B. Brazdžionio visi buvo pakviesti į Liet. B-nės salę, kur laureatui pagerbti buvo paruošta vaisės.

Kavutės nuotaika buvo šilta, bičiuliška. "Tauta" dar pagėdavo B. Brazdžionio eilėraščių iš paties autoriaus lūpų, bet autorius sunkių dienos uždavinių buvo nuvargintas ir savo poezijos skaitymą atidėjo kitam kartui.

Rašytojai, žinoma, nelabai gabūs vaikai tvarkymui ir pyragų kepimui; čia pagelbėjo būrys nuoširdžių literatūros draugų.

Su tokia nuoširdžia literatūros mecenatų ir draugų pagalba, Liet. rašyt. draugijos valdyba savo dvejų metų kadenciją apvainikavo puikia literatūros švente, kuri liudija, kad literatūros gyvybė Lietuvoje tebeplaka. Kaip visuose rengimuose ir šventėse, taip ir čia pasigesta jaunimo. Gal todėl laureato M. Katiliškio kalbų minorinės gaidos, gal iš dalies todėl J. Švaisto jausmingos reakcijos, gal ir LRD valdybos, šios šventės rengėjų, girdėjosi vienintelis apsiuylimas ir jautimas troškimas bei pageidavimas: išgirsite kvietimą ir jaunieji! Perimkite lietuvišką žodį iš senųjų lūpų ir iš jų raštų į savo jaunus širdis ir savo lūpomis bei raštu neškite jį kitoms lietuvių kartoms. Taip pagėdavo ir M. Katiliškis: daugiau jaunų skaitytojų ir jaunų rašytojų!

Literatūros šalininkas

(Atkelta iš 3 pst.). atrodo, buvo ne tik apdirbamas vietos rinkai, bet ir naudojamas kaip mainų objektas, prekiaujant su kaimyniniais kraštais.

Radiniai, griauņų rusų ir lenkų melus

Lenkų mokslininkai pripažįsta, kad visi tie radiniai liudija, jog jotvingiai buvo nepaprastai, aniem laikams, kultūringi. Tie radiniai parodo, kad lenkų kronininkas Kadlubekas bei rusų įvairūs "nestorai" savo kronikose apie jotvingius rašė tik

Marius Katiliškis skaito savo žodį Los Angeles premijos įteikimo iškilnėse. Sėdi (iš kairės) B. Brazdžionis — LRD valdyb. pirm. ir premijos mecenatai: A. Skirius, dr. J. Jurgilas, Liet. B-nės kultūros reikalų pirm. dr. J. Jurkūnas, trūksta mecenato A. Markevičiaus, Nuotrauka A. Kančausko

"Varpas" įamžino dalelę savo darbo Pokalbis su muziku St. Gailevičium

"Varpo" choras, vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus, gyvuoja ir gražiai veikia Toronte jau dvyliktį metai. Jo kultūrinio darbo vaisius ryškiai junta ne tik Kanados, bet ir JAV lietuviai.

Visame savo gyvavimo laikotarpįje "Varpas" yra suruošęs per 140 koncertų Kanadoje ir įvairiuose JAV miestuose.

Choras sumanią vedamas, puikiai susidainavęs ir, tikra

St. Gailevičius

žodžių prasme, yra lietuviškosios kultūros reprezentantas svetur.

Kovo 21 d. "Varpas" įreikordavo dalį savo repertuaro ilgo grojimo plokštelėn. Ta proga kreipiausi į muz. Stasį Gailevičių su kelių klausimų.

— Kada Jums ir Jūsų vadovaujamam "Varpui" kilo mintis įdainuoti dainas į ilgo grojimo plokštelę?

— Įdainuoti į plokštelę dalį "Varpo" repertuaro mintis buvo kilusi prieš kelerius metus, tačiau vis neatsirasdavo pakankamai energingų iniciatorių, kurie lyg ir priverstinai "įsakyty" tą darbą pradėti ir vykdyti. Be to, vis gąsdindavo mus nujaučiamos per didelės piniginės išlaidos.

Ir štai, pagaliau, dabartinė "Varpo" valdyba, žūt būt, nutarė tą sumanytą įvykdyti dar šiais metais ir ėmėsi konkrečių žygijų.

Cia norėtusi pabrėžti ir išryškinti faktą, kad "Varpo" v-bos pirm. J. Račys ir kasininkas J. Šarūnas šio darbo užsiimimui įgyvendinti parodė nepaprastai daug energijos ir sumanumo. Jų pastangų dėka —

ši ilgų metų svajonė tampa realybe. Plokštelė jau įdainuota.

— Kokios klišės teko nugaltėti, šios realybės siekiant? — Buvo, yra ir dar bus įvairių rūpesčių — rūpestėlių, bet pati pagrindinė klišė ir pats pagrindinis rūpestis, kaip jau minėjau, — buvo lėšų stoka. Keli šimtai dolerių, kurie buvo "Varpo" kasoj, galėjo padengti tik dešimtąją dalį išlaidų.

Buvo kreiptasi į mūsieškę visuomenę, prašant paremti šį "Varpo" sumanytą. Ir čia ypač daug padėjo J. Račio ir J. Šarūno pastangos. Gana greitai laiku buvo sutelkta aukų tiek, kad jau turėjome daugiau kaip trečdalį reikalingos sumos. (Aukotojų sąrašą ir padėką netrukus paskelbsime spaudoje.) Šiaipgi — esame dainuojantys optimistai. Likusią dalį sumos tikimės padengti iš parduotų plokštelėlių pajamų.

— Kas ir kur įrašymą įvykdė ir kas įdainuota?

— Dainų į plokštelę įrašyti buvo pakviesti iš Chicagos p. p. Ralys ir Šimkus, kurie šioj sritį turi didelį patyrimą ir moderniškas techniškas priemones. Įdainavimas vyko Priskelimo parapijos salėje, kurią gerb. klebonas Tėvas Placidas, OFM, leido naudotis be jokio atlyginimo. Darbas užtruko 13 valandų, nes turėjome vieną dieną jį užbaigti.

Įdainuota yra 15 dalykų, iš kurių vienoj plokštelės pusėj bus lietuviški kūrinių, o kitoj — ištraukos iš operų.

Mieli tautiečiai!

Tik per Londoną yra geriau, greičiau ir pigiau siųsti maistą ir medžiagas į Lietuvą.

Nepraleiskite puikios progos pasiųsti tiesiai iš mūsų sandėlių Londone gražiai ir tvirtai įpakuotą geriausios rūšies maisto gaminių siuntinį, kuris pradžings kiekvieną gavėją:

M 13

Sviesto 2 sv., kiauš. taukų 2 sv., lašinių 2 sv., ryžių 2 sv., arbatos ½ sv., kakavos ½ sv., pipirų ir lauro lapų ½ sv., cukraus 2 sv., razinų 1 sv., saldinių 1 sv., Nescafe 1 dž. ir kvietinių miltų 6 svarai, tik už

\$30 su pasiuntimo išlaidomis ir muitu.

Taip pat turime sudarę ribotą kiekį siuntinių labai vertingų Angliškų medžiagų:

V 3

Trys atkarpos, trims kostiumams, po 3/4 jardo, grynos vilnos sunkių worsted medžiagų, mėlynos, pilkos ir rudos spalvos, su įrašais All Wool Made in England. Viso 10 1/2 jardų tik už

\$55 su pasiuntimu ir Sovietiniu muitu

Reikalaukite mūsų kainininkų ir pavyzdžių. Esame seniausia lietuvių įmonė Anglijoje. Nuosavų krautvių tinklą turime jau nuo 1938 metų. Patarnaujame tiksliai ir skubiai. Siunčiame ir 40 svarų maisto siuntinius.

BALTIC STORES, Ltd.

(Z. JURA)

421, Hackney Rd., London, E. 2., Great Britain

SKYRIAI

L. Venckus, 7042 S. Talman Ave., Chicago 29, Ill. Tel. 436-0494.

A. Kusiniskis, 124 Park Str., Sudbury, Ont., Canada, L. Radzevičius, 61 N. Windermere Ave., Port Arthur, Ont., Canada

— Kas Jūsų širdį ypač džiugina, šį didelį kultūrinį darbą įvykdžius?

— Džiaugiuosi "Varpo" choro dalyvių ištvermingumu ir reikalo supratimu kaip paruošiamajame darbe, taip ir įdainavimo metu. Gera nuotaika, atidumas, reagavimas į pastabas ir reikiamas susikaupimas neapleido choristų nuo pirmos iki paskutinės darbo valandos.

Dabargi šį savo darbą, pareikalavusį iš mūsų nepaprastai daug pastangų ir laiko, atiduodame mūsų lietuviškajai visuomenei.

Koks jos bus reagavimas — parodysi netolima ateitis, — baigė pokalbį muz. Stasys Gailevičius, "Varpo" vadovas ir jo širdis.

Pr. Alšėnas

TAISAU

TV — RADIO IR ELEKTRONIKOS INSTRUMENTUS.

P. RUDENAS

4448 South Western Avenue

Telefonai: 847-4829 ir YA 7-1028

TAISOME

RADIJUS & TELEVIZIJAS

Teisingai ir pigiai

J & T RADIO-TV

1832 W. 14th St. Cicero, Ill.

Tel. 863-4666

MOVING

Apdraustas perkraustymas

įvairių atstumų

A. VILIMAS

3415 S. Lituanica Ave.

Tel. FRontier 6-1882

poooooooooooooooooooooooooooo

Prof. dr. Antanas Maceina

NIEKSYBĖS PASLAPTIS

svarsto VI. Solovjovo supratimą, kas yra antikristas ir kokia jo rolė bei apraiškos pasaulio istorijos kūrime.

"Ši autoriaus studija norėtų būti antikristinių užmačių atidengimas" (A. Maceina).

Išleido Ateitininkų Federacija, 916 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. Gaunama leidyklos adresu ir pas platintojus. Kaina 4.00 dol.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooo

DAINA ELECTRONICS
 (Gyvenamajam) **DAINA**
 TV — RADIJAI — JUOST. REKORDERIAI
 STEREO FONOGRAFAI — PLOKŠTELĖS
 ANTENOS — BATERIJOS — LEMPŲTĖS
 EL. VIRT. PRIETAISAI — LAUKRODŽIAI
 Visam žemėsulot kainos ir garantija
 8321 S. Halsted St. — CLIFFSIDE 4-5665

WESTERN AUTO SERVICE
 PAGRINDINIS IR SMULKOS
 AUTOMOBILIŲ PATAISYMAI
 4318 S. Western, Chicago 9, Ill.
 Sav. ST. SCERRA LA 8-1790

LEO'S SINCLAIR SERVICE
 LEONAS FRANCKUS, Sav.
 Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos.
 Tune-ups ir Motory Remontas
 5759 So. Western Avenue
 Kampas 58th Street
 Telefonas PROspect 8-9533

DYKAI DYKAI
 NENUSIMINK, gausi pagalba.
 Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami,
 nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo, jau yra...
 Tuojau siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antrašu:
ROYAL PRODUCTS
 North Sta., P.O. Box 9112
 Newark 4, New Jersey

Monthly Income

IS DISTRICT TAUPYMO BENDROVĖS. Jei nedidelės papildomos mėnesinės pajamos įgalintų Jus pasidžiaugti šioaisiais tokiais gyvenimo "prašmatnumais", tai kviečiame Jus pasinaudoti District Taupymo Bendrovės nauja mėnesinių pajamų sąskaitų tvarka.

- Štai kaip čia viskas vyksta:
- Pradinis indėlis taupymo sąskaitoje turi būti \$5,000.00 ar daugiau. Galite pridėti arba išimti, kiek norite, bet turite palaikyti minimalinį \$5,000.00 balansą.
 - Po viso pusmetinių dividendų periodo Jūs gausite čekius kiekvieno mėnesio 1 dieną. Jei jūs išimate šiek tiek pinigų, tai Jūsų mėnesinis čekis lieka per tą periodą, kaip buvęs, o visa kas bus sutvarkyta naujam dividendų periodui prasidedant.
 - Jūs turite teisę bet kada atsisakyti šio taupymo būdo.
 - Visos mėnesinių pajamų sąskaitos apdraustos Federalinėje Taupymo ir Skolinimo Draudimo Korporacijoje, kurios nariu esame ir mes.
 - Už pirmus \$5,000.00 Jūs kas mėnesį gausite \$18.75, o už kiekvieną \$1,000.00, papildomai įdėtą, bus pridėta \$3.75 prie mėnesinių dividendų; pagrindu imami mūsų dabartiniai metiniai 4 1/2% dividendai už investavimo taupymo sąskaitas.

For example:

YOUR INVESTMENT SAVINGS ACCOUNT	YOUR MONTHLY CHECK*
\$ 5,000	\$18.75
10,000	37.50
15,000	56.25
20,000	75.00
25,000	93.75
30,000	112.50

*Based on District Savings' current rate on Investment Savings accounts.

DISTRICT SAVINGS
 3430 South Halsted • Chicago, Illinois 60608

CIRCUIT T.V. AND RADIO SERVICE
 sav. DAN LIUTIKAS
 Ekspertai Visų Gamybų GREITAS patarnavimas į NAMUS ar DIRBTUVES. Garantuotos dalys ir darbas.
 412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. PHONE: 471-2446

4 1/2% 5%
 current dividend on investment bonus
 4 1/2% DIVIDENDŲ MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. Už 1 metų investavimo bonus mokame 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmokame po 1/2% už kiekvieną mėnesį, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
 Valandos: Pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p. Trečiad. uždaryta: ketvirtad. 9 v. r. — 8 v. v.

FRANK'S T.V. & Radio, Inc.
 3240 S. HALSTED STREET
 Didelis pasirinkimas įvairiausių televizijos, radio, stereo aparatų. Pardavimas ir taisymas.
 Savininkai J. Bendoraitis ir P. Endzella
 Telefonas: CA 5-7252

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 R. R. PIETKIEWICZ, Pres.
 2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3 1083
 PLENTY OF FREE PARKING
4 1/2% Naujas ankštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas
 PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.
VALANDOS: PIRM. ir KETV. 9 v. r. iki 8 p. p. ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 p. p. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

Bandymai išsiplėsti iš rutinos

(Atkelta iš 1 psl.)

V. Juodka — didelių davinų ir neeilinio talento aktorius. „Pypkės“ A vaidino tvirtai, užtikrintai, nors truputį per sunkiai, labai be reikalo per buitiskai. Režisūrinis Z charakterio piešinys įdomus ir V. Juodkos santykis su daiktais ir žmonėmis — pasigėrėtinas.

Abejose dramose V. Juodka buvo tikroji teatro sala, į kurią žiūrint, „pailsi akys ir užsidega širdis“.

Pypkės (E. Vilitienė) išvedimas į sceną — labai drąsus režisierių užmanymas. Tai pagyvinimo veikalo eiga, bet taip pat ir žiūrovą gerokai sumaišė (gal tai režisierių tikslas?), ypač kai jos mizanscena ne visada buvo vidiniai pateisinta ir prieštaringa. Dvi pypkės scenoje ir ta, kuri Z rankoje, per mažai

apvaidinta! Nedideliame Pypkės vaidmenyje E. Vilitienė judėjo puikiai, tačiau balsiniai buvo per daug realūs ir kasdieniški. O ji juk simbolis!

Per didelis realizmas galioja ir visiems „Pypkės“ aktoriams. Bet čia jau režisieriaus priėjimo prie dramos reikalas. „Pypkės“ mizanscena, formali, sisteminga, išieškota, tur būt, neklystame blekaitiška, buvo viena stipriausių režisūros taškų, ko tačiau negalime pasakyti apie veikalo atmosferą, kurios labai ir labai pasigedome.

Kostiumai, išskyrus Pypkės, taip pat problematiški. Ypač grimas! Dar iš senų senų laikų...

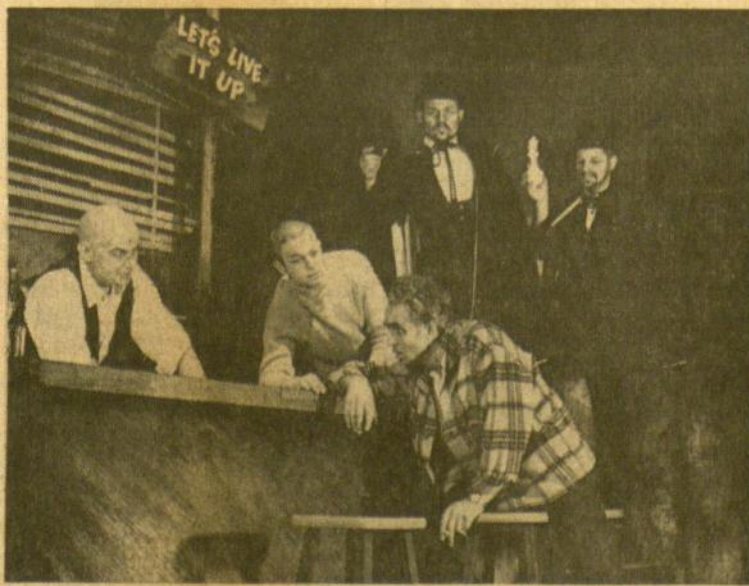
Finalas labai jau formalus, švarus, deja — nepakankamai efektyvus, nesiderinantis prie

per daug realistinio visos „Pypkės“ sprendimo.

Problemos ir sprendimai „Žaliojo lankelė“

„Žaliojo lankelė“ režisavo J. Kelečius, asistuojamas S. Kielaitės. Ir vėl, kaip ir „Pypkė“, buvome maloniai veikiami scenovaizdžio. Ta proga norėtume pasiūlyti ir kitom teatro grupėm pasisavinti šią gerą „Atžalyno“ tradiciją ir spektaklius dekoratyvine prasme sąžiningai įforminti.

V. Juodka čia jau smuklininko vaidmenyje — sodrus (ką slėpė, ir be reikalo, „Pypkė“) pilnas teatrinės tiesos, jėgos ir temperamento. Jo finalinė scena grėsminga ir šurpi. Tik „Morta, Morta“ abiejuose spektakliuose neturėjo V. Juodkai įprasto tikrumo, buvo juntama svyravimas, ir tas sužlugdė finalo „monumentum“. Mums at-

„Žaliojo lankelė“ Jaunimo Centro scenoje, Chicagoje. Iš kairės: V. Juodka, R. Stakauskas ir J. Kelečius. Gilumoje — K. Alėnas ir R. Vėžys.

Nuotrauka P. Petručio

rodo, kad ši scena ir režisieriaus nebuvo pakankamai suvokta, todėl ir aktorius nesuly-

dė jos savo viduje ir neperkėlė meninę plotmę. Poetas — R. Stakauskas, ne-

seniai pradėjęs teatrinį darbą, labai sunkiame ir komplikuotame vaidmenyje buvo gerokai pasimetęs. Jo Poetas „Žaliosios lankelės“ pastatymui daug ko nepridėjo.

Zmogus be namų — J. Kelečius, deja, irgi buvo per daug melodramatiškas, kampuotas (judesio prasme), schematiškas ir rezultatyvus. Jis, atrodo, yra vienas tų aktorių, kurie per daug būna susirūpinę ir susikoncentravę savo paties jausmu, išgyvenimu, stoviu, jog dažnai net pamiršta žiūrovą ir, kaip sako Leo Brady, „enter-taining himself but nobody else“.

Todėl dažnai jo jausmas pasilieka scenoje, „nepermes-tas“ per rampą, paslėptas viduje — brangenybė, skirta jam pačiam, o ne žiūrovui. Šitam spektaklyje J. Kelečius buvo daugiau jautėjas, išgyventojas, kentėtojas, bet ne sąmoningas

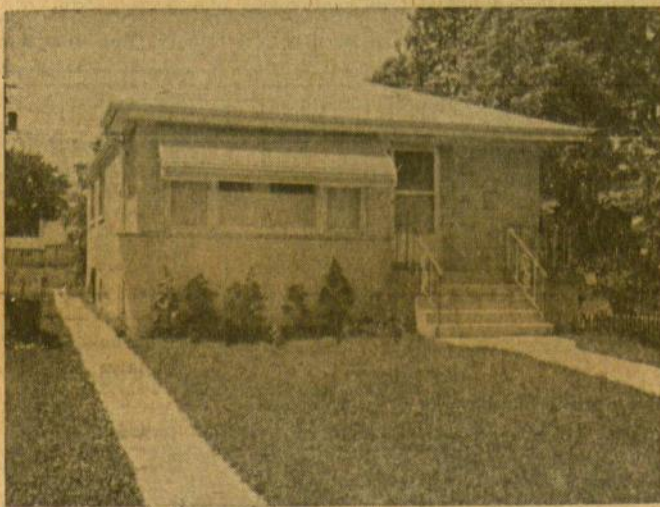
ir protaujantis aktorius. Tur būt, iš to išplaukė „Žaliosios lankelės“ rezultatyvumas ir ta nelaiminga, sena melodramatiška spalva, kurią savaip rutuliojo Poetas — R. Stakauskas. J. Kelečius, didelių gabumų aktorius, „Žaliojo lankelė“ save nuskriaudė, apsikraudamas režisūra, kurios debiuto negalėtume laikyti pavykusi be rezervų.

Sachmatininkai — K. Alėnas ir R. Vėžys — dirbo nuodėdžiai. Tik mirties grėsme persunktos atmosferos stoka jų vaidmenis padarė nepavydėtinais.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Atsargiai ir pavyzdingai tvarkosi jau 40-ti metai. Nuo 1924 metų Chicago Savings laikosi sveikos investavimo politikos.

Per 40 savo veiklos metų ji niekad nesustojo mokėjusi dividendus savo taupytojams. Šios bendrovės vadovybė ir šiandien tęsia tą pačią atsargią bet protingą santaupų administravimo politiką.

Dabar laikas pirkti arba statyti gyvenamus namus, kol kainos vėl nepradėjo kilti. Per paskutinius porą metų kainos žymiai sumažėjo, bet šis sumažėjimas yra tik laikinas. Žinoma tvirtina, kad ateinančiais metais kainos ir vėl pakils. Jos gali būti dar aukštesnės, negu buvo prieš porą metų. Chicago Savings bendrovė gali padėti Jums įsigyti naują, gerą ir puikų namą. Viršuje esančiame paveiksle matomą namą galite pirkti jau pastatytą arba panašų namą galite užsakyti pagal savo planus ir nurodymus.

Paveiksle matome taupytojus darbo dienomis atvykusius į Chicago Savings įstaigą. Toki vaizdai įstaigoj matosi kasdieną. Žmonės čia ateina įvairiaisiais reikalais. Be paprasto taupymo Chicago Savings bendrovė teikia taupytojams įvairiausių patarnavimų. Pas mus galima depozituoti gautus čekius, apmokėti būtiniausias sąskaitas, įsigyti pašto ženklų, taupyti vaikų mokslinimui, senatvei, Kalėdoms, vakacijoms ir kitiems tikslams. Tūkstančiai naudojami šiais patarnavimais. Kodėl nepabandyti jais pasinaudoti ir jūs.

CHICAGO SAVINGS & LOAN BENDROVĖ, 43 milijonų dolerių finansinė įstaiga, namus perkantiems ar statantiems žmonėms yra pilnai pasiruošusi duoti morgiausių prieinamiausių sąlygomis, lengvais mėnesiniais išmokėjimais. Susidomėjusius kviečiame atvykti į Amerikos Lietuvių sostinės centrą — Marquette Parko apylinkę į CHICAGO SAVINGS & LOAN BENDROVĖ ir susitarti dėl paskolos.

Chicago Savings bendrovės kasdieninis vaizdas darbo metu

Marquette Park — Amerikos Lietuvių Sostinėje

6245 SO. WESTERN AVE., CHICAGO 36, ILLINOIS

GRovehill 6-7575

Chicago Savings & Loan Association žymesniųjų krašto finansinių įstaigų tarpe yra viena stipriausioji, saugiai ir pavyzdingai tvarkanti savo įstaigos reikalus. Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia įstaiga, bet dedame pastangas visuomet teikti geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams, ir siekiame visada būti stiprūs finansiškai. Chicago Savings

bendrovė per visus 39 savo gyvavimo metus visuomet yra išmokėjusi savo taupytojams pilną taupomą sumą ir niekad nėra mokėjusi mažesnius, kaip 3% dividendus, tuo tarpu kai daugelis finansinių įstaigų yra mokėjusios tik 2% dividendus arba net mažesnius.

Štai nariams teikiamas mūsų pilnas patarnavimas:

HANDY HOURS

Monday 12:00 P.M.-8:00 P.M.
Tuesday 9:00 A.M.-4:00 P.M.
Wednesday .. Closed All Day
Thursday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Friday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Saturday 9:00 A.M.-12:00 P.M.

4 1/2%

Anticipated Dividend on Investment Accounts

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- All types of Insurance
- Free community rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamp Machine Service
- Sell and redeem U. S. Bonds
- Two large free parking lots
- Drive-In Window
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Kultūrinė Kronika

● **Nauji Lituanistikos instituto nariai.** Lituanistikos instituto taryba slapto balsavimu patvirtino Instituto tikraisiais nariais aštuonis kandidatus, kuriuos išrinko atitinkami Instituto skyriai. Naujieji nariai yra: Lietuvių kalbos skyriaus — dr. Antanas Klimas (University of Rochester) ir dr. W. R. Schmalsteig (University of Minnesota); Lietuvių literatūros skyriaus — dr. Jonas Aistis (Library of Congress) ir dr. Alfonsas Šešplaukis (Columbia University); Lietuvos istorijos skyriaus — dr. K. R. Jurgėla (Voice of America), dr. Vytautas Kavolis (Defiance College, Ohio) ir dr. Tomas Remeikis (St. Joseph's College, East Chicago, Ind.); Lietuvos geografijos skyriaus — Birutė Saldukiene (U.S. Geological Survey). Dabar Institutui turi 32 tikruosius narius, du narių talkininkus ir 22 narius rėmėjus.

Instituto narių visuotinis susirinkimas įvyks gegužės 2 ir 3 d. Washington. Pradžią: gegužės 2 d. 9 v. 30 min. ryto. Vietą: Dupont Plaza Hotel. Visi Instituto nariai ir rėmėjai kviečiami dalyvauti.

● **Stepas Zobarskas šimta-tūkstančio tiražo leidinyje.** Stepo Zobarsko novelė The Blessing yra išspausdinta Short Story International rinkinio gegužės mėnesio numery. Kišeninės knygos formate čia skelbiamos įvairių tautų novelės išleista kas mėnesį 150 psl. ir kainuoja 50 ct. Tokio pobūdžio leidiniai spausdinami šimtais tūkstančių tiražu. Malonu, kad jau antras lietuvis pateko į šį tarptautinių novelių rinkinį. Kaip žinome, anksčiau buvo įdėta Juozo Grušo novelė. Tokiu mėnesiniu novelių leidiniu labai daug asmenų apsidžiaugė. Savo pasitenkinimą išreiškė ir Nobelio premijos laureatas John Steinbeck.

● **Nauja Aloyzo Barono knyga.** Aloyzo Barono trumpų novelių rinkinys "Saulės grįžimas" greitai laiku išleista iš spaudos. Leidžia Nidos leidykla.

● **Lietuvoje ruošiami stambūs svetimų kalbų žodynai.** Šių metų pradžioje Lietuvoje išleistas "Vokiečių - lietuvių kalbų žodynas" (paruošė D. Šlapo-berskis, iš viso apie 60,000 žodžių) — tai buvo 41-as žodynas, išleistas bolševikmečiu ir spaudoje kritikuotas dėl įvairių trūkumų. Pagal "Tiesą" (nr. 69, kovo 22) dabar atiduotas spaudai V. Vaitkevičiūtės "Lenkų - lietuvių kalbų žodynas" (70,000 žodžių), ruošiami 60 spaudos lankų apimties anglų - lietuvių ir prancūzų - lietuvių kalbų žodynai.

Kiek daug dėmesio skiriama rusų kalbai, liudija paskelbtos naujienos žodynų leidimo srityje. ruošiamasi išleisti J. Barono ir V. Galinio "Rusų - lietuvių kalbų žodyną" (80 sp. lankų su apie 80,000 žodžių) — tai bus pats stambiausias Lietuvoje išleistas žodynas. Lingvistai dar ruošia dvitomis lietuvių - rusų ir rusų - lietuvių

kalbų žodynus. Juose numatoma pateikti po 100 tūkstančių kalbinių pavyzdžių kiekviename.

● **Naujas poezijos rinkinys.** Elena Tumienė paruošė naują eilių rinkinį "Žemės ritmu". Anksčiau yra išleidusi rinkinį "Karaliai ir šventieji".

● **Dvi lietuviškos New Yorko galerijose.** Balandžio mėnesio pirmojoje pusėje New Yorko Amel galerijoje vyko Irenos Ramanauskaitės piešinių paroda, o 10/4 Group galerijoje Urbaitytės tapybos darbų paroda.

NAUJI LEIDINIAI

● **Dr. Aleksandras Plate-ris, "ASSOCIATIONS BETWEEN MARRIAGE DISRUPTION, PERMISSIVENESS OF DIVORCE LAWS, AND SELECTED SOCIAL VARIABLES."** Autorius yra sociologijos doktoratą gavęs Chicago univ. 1961 m. Panaudodamas savo disertacijos svarbesnius duomenis, parašė anglų kalba straipsnį "Ryšys tarp šeimų irimo, skyrybų įstatymų ir kai kurių kitų veiksnių". Straipsnis pasirodė neseniai iš spaudos išėjusioje knygoje "Contributions to Urban Sociology" (Išnašai į miestų sociologiją), kurią redagavo gar-sūs Chicago universiteto sociologijos profesorius Ernest W. Burgess — šeimos sociologijos specialistas — ir Donald J. Bogue — demografijos specialistas. Jie abu buvo dr. Plate-ris savo studijoje randa, kad katalikai labai daug prisideda prie moterystės pastovumo išlaikymo.

Pastebėtina, kad JAV Sveikatingumo, Svetimo ir Gerovės

departamento gyventojų statistikos skyrius išleido atspaudą dr. Plate-ris studijos "Trends in Divorce and Family Disruption" (Skyrybų ir šeimų suirimo problemos). Tas klausimas JAV-se yra aktualus, nes pagal surašinėjimo duomenis šiame krašte 1960 m. buvo 390,000 perskyrų, kurios palietė 780,000 suaugusių ir 460,000 vaikų. Šioje studijoje nagrinėjama perskyrų statistika, įtaka į krašto gyventojų skaičių, persiskyrusiųjų amžius, gyvenamoji vieta, užsiėmimas, naujos santuokos.

● **VILKIUKO ŽINYNAS,** sudarytas dail. s. Vlado Vijeikio, išleistas L. S. B. Vilkiukų skyriaus Chicagoje, 119 psl., gausiai, net ir spalvotomis iliustracijomis papuoštas. Leidinyje aprašomi ir pavaizduojami dalykai: organizacijos uniforma ir papročiai, Lietuvos himnas, vėliava, pagrindinės Liet. istorijos žinios, ypač apie Vyt. Didįjį, Vilniaus įkūrimą, knygnešį Bielinį, dr. V. Kudirką, Darių - Girėną, J. Lukšą, Liet. prezidentus: toliau — skautiškąjį dalykai: įkūrėjas, mazgai, nau-

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMIŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASY LITWINAS, Prez.
3039 S. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Rastina atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmą ir ketvirtą vakarą iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois
Tel. PR 6-8998

MIDLAND

% 4 1/2 Savings AND LOAN ASSOCIATION

ANT VISU TAUPYMO SĄSKAITU
August Saldukas - President
4040 So. Archer Ave., Chicago 32, ILL.
CLiffside 4-4470

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išplaustyti pavelkų rėmai. Pritaikinti pavelkslams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

dojimas kompasu, pirmosios pagalbos teikimas, rikiuotė, mankšta ir žaidimai, gamtamokslis žinios, dainos ir eilė-raščiai, laipsnių programos, specialybės. Viskas vaizdžiai, mūsų jauniems prieinamai, patraukliai išdėstyta. Naują laidą ruošiant būtų galima pageidauti, kad gausiai, kaip dabar, parenkant aprašų apie Tėvynę, atitinkamai būtų atžymėta ir pirmoji šūkio dalis — Dievui.

● **Wolfgang Laur: NAMENS — UND SPRACHSCHICHTEN IN DEN NORDOESTLICHEN PROVINZEN DES DEUT-**

SCHEN REICHES (Vardų ir kalbų sluoksnių šiaurės-rytų Vokietijos provincijose). Studija žurnale: "Zeitschrift fuer Ost-forschung", 12 Jahrg. Heft 4. Dezember 1963, psl. 731—757. Skyriuje "Namen der baltischen Schicht" (Baltiškų sluoksnių vardai) psl. 748—752 liečiami lietuviški vietovardžiai Rytprūsiuose. Pabaigoje pažymima, kad sovietų okupuotos Rytprūsių dalies beveik visi vietovardžiai paversti rusiškais; tik kai kurių vandenų vardai palikti senieji.

Platinkite "Draugą"

FOTOGRAFAS ŽAVIOMS NUOTAKOMS

Gowns by Martha
PORTRAITS • CANDIDS
3213 S. MORGAN ST. YArds 7-5858

Pragyvenimas nuolat brangsta, todėl pilnai išnaudok savo sutaupas investuodamas į

Baltic Stores and Investments Co.
(Z. JURAS).

421, Hackney Rd. London, E 2, England, SHO 8734.
11 London Lane, Bromley, Kent, England, Rav.2592.

Tik čia Tavo kapitalas greičiausiai augs, nešdamas aukščiausią dividendą!

Investuojant 1-2 metams mokamas dividendas 5%,
gi investuojant 2-3 metams mokama 5 1/2 %.

Už investavimus 5 metams ir ilgiau, mokama **7%**

Už nuošimčius nereikia mokėti jokių mokesčių.
Tarpininkaujame palikimo reikalų sutvarkyme.
Visi investavimai yra apdrausti ir garantuoti nejudomu turto.

Lietuviška valgykla. Gražiausias lietuviškas restoranas, kuriame gaminami lietuviški valgiai.

Atidara nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT
6918 So. Western Ave. — GR 6-9758
JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

PRIMENAME, KAD ŠIAIS METAIS VĖLYKOS YRA LABAI ANKSTI, TODEL DAROME

Velykinį Išpardavimą

kad galėtumėt dar suspėti pasiūsti dovanas savo artimiesiems
Pirkite nebrangiai ir dar gausite švenčių dovaną.
Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilno-nių, silkų, nylonų, taffetų, aksomo, anglų medžiagų paltais ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas! Gavom spec. medžiagų paltais kaip vyru, taip ir moterų: vėliūro, činčilos, "needlepoint" ir kitų.

STEIN TEXTILE CO.

616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.
TELEFONAS — HARRISON 7-3737
Jefferson St., Chernin's aikštėje.
Atidara kasdien įskaitant ir sekmą, nuo 9:15 r. iki 5:30 vak.
Pirmadieniais uždaryta.
Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę

Kviečiame įsigyti New Yorko Vyrų Okteto plokšteles
"MES ŽENGIAME SU DAINA"
Plokštelėje įdėta 17 lietuviškų liaudies, žygio ir pramoginių dainų. Įsigydami plokšteles per Oktetą, paremsite Okteto darbą ir įgalinsite antrosios plokštelės išleidimą.
K A I N A :
1 — 10 plokštelių po 4.66 dol.
11 — 25 " " 3.00 "
26 — 50 " " 2.75 "
Virš 50 " " 2.50 "
Užsakymus drauge su čekiu siųsti: New Yorko Vyrų Oktetas
c/o V. Alksninis, 45-44 167 St., Flushing 58, N. Y.
Užsakant pridėti ir persiuntimo išlaidas.

ST. ANNE'S GIFT SHOP
● ROZANČIAI ● KNYGOS ● PAVEIKSLAI
● PRAGOS KODIKELIO JEZAUS STATULOS IR ROBELIAI
● Reikmenys ligoniniui priimant sakramentus namuose
2557 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILLINOIS 60629, TEL. 471-0163

VANDER WAGEN
ANGLYS
SINCLAIR ALYVA
3605 West 63rd St. PORTsmouth 7-8020

VYRIŠKI RŪBAI
SIUVAMI PAGAL JOSŲ FIGURĄ, ISMIERAS, PASIRINKTĄ MEDŽIAGĄ IR STILIŲ

● KOSTUMAI ● PAITAI
● FORMALŲS RŪBAI ● UNIFORMOS
Darbas atliekamas geriausiose Amerikoje "SIMPSON" kompanijos sluvyklose.
Didelis pasirinkimas — vietinių ir užsieninių medžiagų.
NAUJAUSI MADŲ ŽURNALAI

JONAS H. AKŠYS
6645 S. WINCHESTER AVE. CHICAGO 36, ILL., TEL. 925-5179
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto.
Kainos: Paltai nuo \$80 iki... Kostumai nuo \$85 iki...

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS.
Stabdžių idėjimas ir sutvarkymas.
(COMPLETE BRAKE SERVICE)
KAROSERIJOS TAISYMAS, LYGINIMAS IR DAŽYMAS (BODY & FENDER WORK)

Taip pat tepimas, dalių keitimas ir kiti smulkūs mechaniški pataisymai.
Nauja dirbtuvė su moderniausiais įrengimais.
Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS
2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GRovehill 6-7777

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.
LIETUVIŲ ISTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711
Atidara pirmą, ir ketvirtą, 9—9 val., antr., treč., ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmą. atidara nuo 11 iki 4:30 po pietų

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu

Jei norite užtikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalauskite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė išitikti neturėsite jokių nemalonių.
GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE CO.
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE CO.
WESTERN CASUALTY & SURETY CO.
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CENTral 6-5206

JAU TIK ŽIEMOS PRISIMINIMAS

Bostono slidinėtojai Killingtone. Iš kairės: G. Galinytė, R. Liutkus, R. Manomaitis, E. Damijonaitytė, R. Skrinškas, R. Dalytė, R. Rukytė, L. Jakutytė ir K. Vaičiūnaitis. Nuotrauka R. Skrinško

Bostono studentų iškyla
į Vermonto kalnus

Penktadienio vakare, kovo 20 d., būrys lietuvių studentų atsisveikino su Bostonu ir pasileido vingiuotais, siaurais keliukais į Vermonto kalnus slidinėti. Po maždaug keturių valandų kelionės jie pasiekė Killington Basin ir savo nakvynę "Swiss Farm". Čia juos nustebino ne laukta kaimiška atmosfera: prie durų juos pasitiko gerai nupenėtas šuo. Iš šalia stovinčio tvarto girdėjosi karvių baubimas.

Šeštadienį, tuoj po pusryčių, nuvažiavo visi į slidinėjimo vietą. Diena buvo šilta ir saulėta. Sniego paviršius geras. Killington Basin turi 28 slidinėjimo takus ir galimybę su keltu vaisy užvežti viršūnėn 7,000 žmonių per valandą. Mūsų "profesionalai" tuoj kopė į aukščiausius kalnus ir pasileido drąsiai žemyn. Bet kai kurioms mergaitėms tai buvo pirmas kartas. Ačiū Dievui, kad mūsų "profesionalai" taip pat buvo puikūs džentelmenai. Jie mūsų mergaites kantriai globojo, mokino ir šimtus kartų nuo žemės pakėlė.

Išvargę ir išalkę, bet visi sveiki, grįžom į savo "šveicarišką ūkį" vakarieniauti. Vėliau atvažiavo daugiau studentų iš Bostono, taigi prie vakarienės stalo buvom 22. Tur būt, šiek tiek nustebinom šeimininkus.

MOVING

R. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna audrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

SKIP'S SELF SERVICE
Liquor Store

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
BALANDŽIO — APRIL 16, 17, 18 D. D.

DA SILVA 10 YR. OLD Imported PORTUGAL BRANDY	Fifth \$3.69
CHAPOULIE 185 MONTH OLD IMPORTED BRANDY	Fifth \$4.79
BARNETT IMPORTED THREE STAR COGNAC	Fifth \$4.98
GKAIN ALCOHOL 190 Proof U. S. P.	Fifth \$4.89
CINZANO VERMOUTH, Dry or Sweet	Fifth \$1.39
CREME DE BANANA LIQUEUR	Fifth \$3.09
HALLARS 80 PROOF VODKA	Quart \$2.98
PIKEMAN IMPORTED GIN 90 Proof	Fifth \$3.69
MILLER HIGH LIFE BEER	
Case of 12—12 oz. Throw Away Bottles	\$1.69
PFEIFFER CAN BEER	
Case of 24—12 oz. Cans	Case \$2.59

Chicago's LSS skyriaus valdyba

Lietuvių studentų sąjunga (LSS) yra užsimojusi jungti visus lietuvių studentus į bendrą sąjungą, keldama tuo būdu studentijos kultūrinę ir organizacinę veiklą. Lietuvių studentų sąjungos veikloje dalyvauja visų mūsų studentijos ideologinių organizacijų nariai. Šia proga noriu supažindinti skaitytojus su Chicago's LSS skyriaus valdyba.

Jurgis Gaučys, LSS Chicago's skyriaus pirmininkas, yra pasižymėjęs savarankiskumu ir veiklumu. Jis yra Korp! Vytis akademikų senjoras ir vadovauja skautų vyčių būreliui. Trečius metus studijuoja biologiją, Loyola universitete.

Gediminas Bielskus, LSS vicepirmininkas, neseniai atvykęs čia iš Argentinos, reiškiasi aktyviai studentiškoje veikloje. Savo iniciatyva ir darbštumu jis padeda LSS organizacijai tobulėti. Priklauso Korp! Vytis akademikų senjorams. Trečius metus studijuoja chemiją Illinois technologijos institute (IIT).

Nijolė Leiputė, LSS sekretorė, priklauso Aušros Vartų vyresniųjų skaučių būriui ir yra akademikų skaučių kandidatė. Pirmus metus lanko Illinois universitetą (Navy Pier). Studijuoja chemijos kursą.

Dana Konecnyte, LSS išdėninkė, vyresnioji jūros skautė ir Korp! Gintaras kandidatė. Pirmus metus lanko Illinois universitetą (Navy Pier), kur studijuoja bendrąjį kursą.

Tomas Leonas, LSS socialinių reikalų vedėjas, neseniai atvykęs čia iš Lietuvos. Jis yra Korp! Vytis akademikų senjoras ir studijuoja matematikos kursą Wilson kolegijoje. Labai veiklus sporte.

Birutė Šlajutė, LSS korespon-

dentė, priklauso prie Aušros Vartų vyresniųjų skaučių ir yra akademikų skaučių kandidatė. Pirmus metus lanko Illinois universitetą (Navy Pier), pasirinkusi bendrąjį kursą.

Skyriaus valdyba rūpinasi stiprinti studentų lietuviškąją veiklą. Bet visi sąjungos nariai turėtų stipriau jausti lietuviškąją pareigą ir aktyviau dalyvauti sąjungos veikloje.

Birutė Šlajutė

J. M. RUDIS

Lietuvis savininkas

ALYVA

Gyvenamų bei industrinių pastatų šildymui.

BANNER OIL CO.
Tel. CO 4-7465

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:

BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, Prosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Firmad. ir ketvirt., nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v. Penktadieniais vakare iki 9:30 val. vakaro. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 valandos.

PAVASARIUI ateinant
LAIKAS svarstyti
JŪSŲ nuosavybės klausimus

Čia jums pagalbą gali ateiti

Standard Federal
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Jau nėra per anksti pradėti dairytis dėl jums tinkamo namo ar planuoti taisyklą jūsų turimo namo.

Paskolos namams įsigyti gali būti duodamos iki 90% nuo namo vertės išsimokėtinai iki 30 metų.

Paskolos duodamos iš žemiausio galimo procento.

MORGINES PASKOLOS jums laisvai leidžia:

— Papildomai skolintis bet kuriems jūsų svarbiems reikalams, skolos sumą vėl pakeliant iki originalės jūsų pirmo morgičiaus sumos.

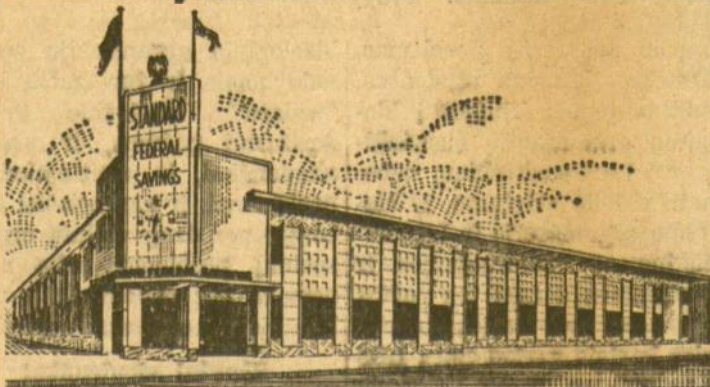
— Daryti papildomus mokėjimus pirmyn.

NAMAMS TAISYTI paskolos gali būti duodamos iki 5 metų išsimokėjimui ir be jokių jums papildomų skolinimosi išlaidų.

Teiraukitės asmeniškai arba telefonu Virginia 7-1141.

JUSTIN MACKIEWICH,
Valdybos Pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH Jr.,
Prezidentas

Chartered and Supervised by the U. S. Government
4192 ARCHER AVE. CHICAGO 32, ILLINOIS VI 7-1141

DARBO VALANDOS:
Firmad. 9 iki 8 val. vak.
Antradi. 9 iki 4 val. vak.
Trečiadien. — nedirbama.
Ketvirtadi. 9 iki 8 val. vak.
Penktadi. 9 iki 4 val. vak.
Šeštadi. 9 iki 12 val.

PATIES ŽMOGAUS RANKOSE

Nuo paties žmogaus, o ne nuo aplinkos priklauso nutausti ar netausti. Būdamas principiškai laisvas, žmogus atsako ir už savo laisvės praradimą pasyviu pasidavimu aplinkos spaudimui. Nutausti ar netausti yra paties žmogaus rankose. Niekas atskirai negali tautinės gyvybės iš-

DRAUGAS, šeštadienis, 1964 m. balandžio 18 d. 7

laikyti. Nutausta ar išleka, tautiškai gyvi visi (relatyviai), kurie iš tėvynės atsiduria į tą ar kitą svetimą kraštą. Paskirai svetur išsiskirstę išelviai daug greičiau nutausta negu tie, kurie drauge vienoj vietoj įsikuria.

J. Girnius
(iš Tautos ir tautinės ištikimybės)

POPIEZIUS PASKYRĖ

\$10,000 ALIASKAI

Apaštališkas delegatas Amerikai arkivyskupas Egidio Vagnozi aplankė žemės drebėjimų ištiktą Aliaską ir atstatymo darbams įteikė popiežiaus Pauliaus VI \$10,000 auką.

MK
VIETOS IR IMPORTUOTI GERIMAI IR MAISTO PRODUKTAI
KRAUTUVĖ ATDARA IKI VIDURNAKCIO KIEKVIENĄ DIENĄ įskaitant ir šventadienius.
5620 W. 87th St. 1/2 bloko į vakarus nuo Central Ave., Oak Lawn, Illinois. Sav. MARIJUS KIELA
Tel. 857-9525

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS
2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, Townhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2445 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1003

#